

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Факультет економіки та управління
Кафедра фінансів

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

(Жильцов О.Б.)
«___» _____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фінансовий ринок

для студентів

спеціальності 072 "Фінанси, банківська справа та страхування"

освітнього рівня першого (бакалаврського)

освітньої програми 072.00.01 "Фінанси і кредит"

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Код ЄДРПОу 45307965
Програма № 0516/24
Начальник відділу моніторингу якості освіти

(підпис) (прізвище, ім'я, по-батькові)
«___» _____ 2024 р.

Київ – 2024

Розробники:

Нечипоренко Аліна Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів

Викладачі:

Нечипоренко Аліна Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фінансів
Протокол від 27.08.2024 р. №7

Завідувач кафедри А.Ю. Рамський
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми) 072.00.01“Фінанси і кредит”
(назва освітньої програми)

27.08.2024 р.
Керівник освітньої програми А.В. Нечипоренко
(підпис)

Робочу програму перевірено
27.08.2024 р.
Заступник директора/декана О.О. Казак
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4 / 120	
Курс	3	
Семестр	5	
Кількість змістових модулів з розподілом:	3	
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, в тому числі:	120	
Аудиторні	42	
Модульний контроль	6	
Семестровий контроль	30	
Самостійна робота	42	
Форма семестрового контролю	екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – формування системи теоретичних і практичних знань з основ функціонування та розвитку фінансового ринку як підсистеми фінансових відносин.

Завдання навчальної дисципліни:

- визначення місця фінансового ринку у фінансовій системі;
- дослідження особливостей функціонування та розвитку окремих сегментів фінансового ринку;
- обґрунтування необхідності функціонування фінансових інструментів як засобів взаємодії учасників ринку та розкриття особливостей обігу різних видів цінних паперів;
- визначення сутності інфраструктури фінансового ринку, її значення для забезпечення виконання ринком своїх функцій та виявлення особливостей діяльності професійних учасників, фондових бірж, фінансових посередників в Україні;
- розкриття основних відмінностей обігу різних видів цінних паперів;
- обґрунтування необхідності державного регулювання фінансового ринку з урахуванням специфіки економічного та соціального розвитку України.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- сутність, функції, структуру та роль фінансового ринку в економіці;
- нормативно-правову базу, що регулює фінансовий ринок;

– сутність та значення фінансового посередництва, види фінансових посередників;

– ціноутворення на фінансовому ринку та теорії ризику;

– ринки капіталів, похідних фінансових інструментів, грошовий, валютний, фондовий, банківських позичок, особливості їх розвитку;

– фондові біржі та їх розвиток у світі та в Україні;

вміти:

– характеризувати основні поняття фінансового ринку;

– розраховувати дохід за цінними паперами;

– визначати ціни акції з рівномірним та нерівномірним ростом дивідендів, ціни дисконтної облигації, дохідність акції, дохід інвестора за казначейським векселем, результати біржових угод;

– розв'язувати задачі з продажу (купівлі) ф'ючерсних контрактів, опціонів, з угод між банками на процентний своп;

– використовувати у практичній діяльності здобуті знання з питань аналізу фінансового ринку, організації випуску і розміщення цінних паперів та вдосконалення механізму його регулювання.

Загальні компетентності:

ЗК 6. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).

ЗК 14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства та основи розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності:

ФК 2. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ФК 3. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ФК 4. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ФК 5. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

ФК 6. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ФК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання:

ПР 2. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР 3. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР 5. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР 6. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР 7. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПР 8. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР 20. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР 23. Визначати досягнення та ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИКО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСОВОГО РИНКУ							
Тема 1. Фінансовий ринок: сутність, функції та роль в економіці	9	2	-	2	-	-	5
Тема 2. Регулювання фінансового ринку	9	2	-	2	-	-	5
Тема 3. Інфраструктура фінансового ринку. Фінансові посередники	12	4	-	4	-	-	4
Модульний контроль	2						
Разом	32	8	-	8	-	-	14
Змістовий модуль 2. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСОВОГО РИНКУ							
Тема 4. Ризик та ціна капіталу	10	2	-	2	-	-	6
Тема 5. Фондовий ринок	14	4	-	4	-	-	6
Модульний контроль	2						
Разом	26	6	-	6	-	-	12
Змістовий модуль 3. ФОРМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСОВОГО РИНКУ							
Тема 6. Ринок похідних цінних паперів	10	2	-	2	-	-	6
Тема 7. Грошовий ринок і ринок банківських позичок	10	2	-	2	-	-	6
Тема 8. Фондова біржа та біржові операції	10	4	-	2	-	-	4
Модульний контроль	2						
Разом	32	8	-	6	-	-	16
Семестровий контроль	30	-	-	-	-	-	-
Усього	120	22	-	20	-	-	42

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСОВОГО РИНКУ

Тема 1. Фінансовий ринок: сутність, функції та роль в економіці

Фінансовий ринок як економічний простір, на якому формуються відносини купівлі-продажу фінансових фондів. Місце фінансового ринку у фінансовій системі. Структура фінансового ринку: фондовий ринок, грошовий ринок, ринок банківських позичок.

Суб'єкти відносин – учасники фінансового ринку: держава, емітенти, інвестори, фінансові посередники. Фінансові інструменти ринку – цінні папери, їх економічна та правова природа. Цінний папір – фінансова вимога. Цінний папір – носій майнових та інших прав інвестора. Процес сек'юритизації, його значення для фінансового ринку.

Функції фінансового ринку. Забезпечення руху фінансових потоків, переливу вільних фінансових фондів (заощаджень) в інвестиції. Внутрішньогалузевий, міжгалузевий та міжнародний рух фінансових потоків. Інтернаціоналізація та глобалізація фінансових ринків. Роль фінансового ринку в економіці.

Тема 2. Регулювання фінансового ринку

Сутність регулювання фінансового ринку: принципи, напрями, рівні та форми регулювання. Державне регулювання фінансового ринку України: сутність, сфери та важелі регулювання. Органи контролю та нагляду на фінансовому ринку. Контрольні функції Національного банку України, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Розвиток законодавчого регулювання фінансового ринку в країнах з розвинутою ринковою економікою. Міжнародні стандарти регулювання фінансового ринку. Міжнародне співробітництво з регулювання фінансових ринків.

Міжнародні норми банківського регулювання та нагляду. Директиви Базельського комітету з банківського нагляду. Директиви Ради ЄС з регулювання банківської діяльності та нагляду.

Тема 3. Інфраструктура фінансового ринку. Фінансові посередники

Поняття інфраструктури фінансового ринку, її склад. Значення інфраструктури для розвитку фінансового ринку. Система інфраструктури фінансового ринку в Україні. Професійна діяльність на ринку цінних паперів.

Фінансові інститути як посередники між суб'єктами фінансового ринку. Значення фінансового посередництва: деномінація заощаджень, приймання ризику неповернення виданої позички та виплати процентів, інформаційне забезпечення, консолідація ризиків та ефект зростання масштабів угод.

Роль комерційних банків як фінансових посередників. Депозитні небанківські інститути. Кредитні спілки. Ощадні інститути. Страхові компанії. Інвестиційні компанії та фонди. Пенсійні фонди, перспективи їх розвитку в Україні. Брокери та дилери по цінних паперах.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСОВОГО РИНКУ

Тема 4. Ризик та ціна капіталу

Ціноутворення на фінансовому ринку. Ціна кредиту – процент. Структура процентних ставок фінансового ринку. Дохід і ризик цінного папера. Теорії структури процентних ставок (неупередженого очікування, переваги ліквідності, сегментації ринку). Поняття і класифікація фінансових ризиків.

Розвиток теорій ризику. Причини появи та розвитку теорій ризику. Теорія Г. Марковіца – вибір раціонального (ефективного) портфеля, що забезпечує отримання очікування доходу при мінімальному ризику. Теорія В. Шарпа. Ризик систематичний і несистематичний. Ефективний портфель – ринковий портфель. Модель оцінки капітальних активів та її фінансове значення. Модель арбітражного ціноутворення. Теорія ефективного ціноутворення Ю. Фама.

Тема 5. Фондовий ринок

Фондовий ринок як частина фінансового ринку. Значення розвитку фондового ринку для процесу нагромадження капіталу. Особливість фондового ринку, його суб'єкти. Функції фондового ринку. Особливості розвитку фондового ринку в Україні.

Інструменти фондового ринку: облігації та акції як класичні інструменти ринку капіталів, розвиток похідних цінних паперів.

Ринок облігацій. Облігація – борговий цінний папір. Класифікація облігацій. Ринок державних облігацій. Казначейські ноти та бони. Муніципальні облігації та їхні особливості. Облігації корпорації. Емісія, реєстрація та розміщення облігацій. Дохідність облігацій.

Ринок акцій. Акція, як частка в статутному капіталі акціонерного товариства. Випуск, реєстрація та розміщення акцій. Методи розміщення. Акції привілейовані та прості. Права акціонерів. Виплата дивідендів. Курс (ціна) акції. Ціна акції з рівномірним ростом дивідендів. Ціна акції з нерівномірним ростом дивідендів. Фундаментальний і технічний аналіз ринку акцій.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.

ФОРМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСОВОГО РИНКУ

Тема 6. Ринок похідних цінних паперів

Причини появи та розвитку ринку похідних цінних паперів. Хеджування. Види фінансових похідних цінних паперів, їх особливості.

Форвардні контракти та їх особливості. Поняття відкритої позиції, довгої та короткої позиції.

Ф'ючерсні контракти, їх значення, види: короткостроковий процентний ф'ючерс, довгостроковий процентний ф'ючерс, ф'ючерсні контракти на казначейський вексель та індекс. Ф'ючерсні біржі. Роль розрахункової палати біржі. Маржовий рахунок, початкова та варіаційна маржа. Ф'ючерсна ціна. Базис.

Опціони та їх особливості. Нерівномірний розподіл ризику між продавцем і покупцем опціону. Американський та західно-європейський види опціонів. Опціон на купівлю фінансового активу, на продаж фінансового активу. Ціна опціону – премія. Нижня межа премії – внутрішня вартість опціону, верхня – часова (зовнішня) вартість. Модель Блека-Сколеса для опціону на продаж. Опціони на акції, облігації, індекси, ф'ючерсні контракти, валюту.

Тема 7. Грошовий ринок і ринок банківських позичок

Грошовий ринок і ринок банківських позичок як складові фінансового ринку, їх взаємозв'язок і взаємообумовленість. Особливість грошового ринку як ринку високоліквідних фінансових активів, короткострокових цінних паперів.

Особливість ринку банківських позичок як ринку короткострокових і середньострокових позичок для фінансування оборотного (працюючого) капіталу.

Суб'єкти грошового ринку та ринку банківських позичок: держава (міністерство фінансів та центральний банк), комерційні банки та депозитарні небанківські інститути, господарські одиниці всіх форм власності, фінансові посередники.

Забезпечення руху короткострокових ліквідних фінансових потоків, купівлі-продажу грошей як засобів платежу. Забезпечення касового виконання державного бюджету.

Інструменти грошового ринку. Вексель – дисконтний фінансовий інструмент. Казначейські векселі, їх особливості та значення для грошового ринку. Дохідність казначейського векселя. Аукціони казначейських векселів. Угоди про продаж з обов'язковим викупом цінних паперів (репо). Сертифікати депозитів, що вільно обертаються. Комерційні цінні папери - прості векселі. Причини зростання обігу сертифікатів депозитів і комерційних векселів. Банківські акцепти, їх зв'язок зі світовою торгівлею.

Тема 8. Фондова біржа та біржові операції

Фондова біржа – організаційно оформлений, постійно діючий ринок, на якому здійснюється торгівля цінними паперами. Історія створення бірж у західних країнах. Розвиток фондових бірж в Україні.

Основи організації та роботи біржі. Біржовий статут і правила біржі. Біржовий комітет, члени біржі. Котирувальна комісія. Лістинг, основні вимоги та умови на біржі. Включення до курсового бюлетеня та реєстрація. Брокери, дилери, спеціалісти на фондовій біржі. Біржові індекси, їх значення. Індекси зарубіжних фондових ринків.

Позабіржова торгівля. Національна асоціація дилерів з цінних паперів у США як регулятор торгівлі на позабіржовому ринку. Автоматичні котирування Національної асоціації дилерів з цінних паперів у США, її правила, норми ділової поведінки.

Розвиток позабіржової торгівлі в Україні. Позабіржова фондова торговельна система (ПФТС). Організація торгівлі цінними паперами. Лістинг, кліринг ПФТС.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість
1	Відвідування лекцій	1	4	4	3	3	4	4
2	Відвідування практичних занять	1	4	4	3	3	3	3
3	Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	2	10	3	15
4	Робота на практичних (семінарських) заняттях	10	4	40	3	30	3	30
5	Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25	1	25
Разом				88		71		77
Максимальна кількість балів:					236			
Розрахунок коефіцієнта:					236 / 60 = 3,93			
Екзамен максимальна кількість балів:					40			
Загалом:					100			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСОВОГО РИНКУ			
1	Фінансовий ринок: сутність, функції та роль в економіці	5	5
2	Регулювання фінансового ринку	5	5
3	Інфраструктура фінансового ринку. Фінансові посередники	4	5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСОВОГО РИНКУ			
4	Ризик та ціна капіталу	6	5
5	Фондовий ринок	6	5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ФОРМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСОВОГО РИНКУ			
7	Ринок похідних цінних паперів	6	5
8	Грошовий ринок і ринок банківських позичок	6	5
9	Фондова біржа та біржові операції	4	5
Разом		42	40

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль за результатами виконання контрольних (модульних) робіт передбачає оцінювання теоретичних знань та практичних умінь і навичок, які студент набув після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля з дисципліни. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в аудиторії.

Модульний контроль проводиться у формі контрольної роботи за кожним модулем. Контрольні (модульні) роботи включають тестування, відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань.

Сума балів, накопичених студентом за виконання модульних контрольних робіт свідчить про ступінь оволодіння ним програмою навчальної дисципліни на конкретному етапі її вивчення.

Критерії оцінювання модульного контролю з дисципліни наступні:

20-25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, тестових та практичних завдань.

15-20 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

10-15 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

1-10 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Форми проведення та критерії оцінювання модульного контролю

Модулі	Теми дисципліни	Форма контролю	Максимальна сума балів
I	Теми 1, 2, 3 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
II	Теми 4, 5 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
III	Теми 6, 7, 8 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів

6.4 Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль – це підсумкове оцінювання результатів навчання студента за семестр, що здійснюється у формі екзамену.

Підсумковий рейтинговий бал одержується шляхом сумування оцінок семестрової поточної роботи студента (в межах 60 балів) та балів, отриманих за екзамен (в межах 40 балів). Максимальна підсумкова оцінка – 100 балів.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Сутність і значення фінансового ринку для розвитку економіки.
2. Місце фінансового ринку у фінансовій системі.
3. Передумови виникнення та тенденції розвитку фінансового ринку в Україні.
4. Функції фінансового ринку.
5. Інфраструктура фінансового ринку.
6. Держава як суб'єкт фінансового ринку.
7. Класифікації фінансових ринків.
8. Основні учасники фінансового ринку.
9. Фінансові інструменти: визначення та основні види.
10. Властивості фінансових активів.
11. Тенденції розвитку фінансових ринків.
12. Необхідність, мета та рівні регулювання фінансового ринку.
13. Міжнародне співробітництво з регулювання фінансових ринків.
14. Теоретичні концепції міжнародного регулювання фінансових ринків.
15. Моделі національного регулювання фінансових ринків.
16. Регулювання фінансових ринків в Україні.
17. Саморегулюючі організації в Україні.
18. Характеристика структури фінансового ринку.
19. Фінансові посередники та їх роль на фінансовому ринку.
20. Види фінансових посередників.
21. Функції фінансових посередників.
22. Сучасні світові тенденції розвитку фінансового посередництва й особливості їхнього прояву в Україні.
23. Небанківські фінансово-кредитні інститути та причини зростання їх ролі на фінансовому ринку.
24. Брокерсько-дилерська діяльність на фінансовому ринку.
25. Розрахунково-клірингова діяльність.
26. Депозитарна діяльність.
27. Реєстраційна діяльність.
28. Оцінювання фінансових активів на первинному ринку.
29. Види ризиків вторинного фінансового ринку.
30. Методи та інструменти управління фінансовими ризиками.
31. Хеджування як метод мінімізації фінансових ризиків.
32. Порівняння хеджування та страхування як напрямків мінімізації фінансових ризиків.
33. Сутність та основні функції грошового ринку.
34. Структурні складові грошового ринку.
35. Характеристика облікового ринку.
36. Фінансові інструменти облікового ринку.
37. Характеристика міжбанківського ринку.
38. Монетарна політика та ціноутворення на грошовому ринку.
39. Сутність та структура ринку капіталів.
40. Первинний та вторинний ринки цінних паперів.
41. Процедури випуску та розміщення цінних паперів.
42. Фундаментальні властивості та види акцій.

43. Основні показники ринку акцій та окремих випусків акцій.
44. Визначення та види облігацій, варіанти їх погашення.
45. Основні види професійної діяльності на фондовому ринку.
46. Загальні принципи системи надання фінансових послуг професійними учасниками фондового ринку.
47. Характеристика учасників біржового фондового ринку.
48. Основні тенденції розвитку фондового ринку в Україні та у світі.
49. Теоретичні основи функціонування валютного ринку.
50. Види операцій на валютному ринку.
51. Види похідних цінних паперів і причини їх появи та розвитку
52. Визначення, призначення і види строкових угод.
53. Основи роботи з ф'ючерсами. Відмінності між опціонними та ф'ючерсними контрактами.
54. Основи роботи з форвардними угодами. Відмінності між ф'ючерсами та форвардами.
55. Суть опціонів та їх характеристика.
56. Перспективи розвитку ринку похідних фінансових інструментів в Україні.
57. Визначення, ознаки та функції класичної фондової біржі.
58. Сучасні кваліфікаційні характеристики фондових бірж.
59. Сутність біржових індексів, їх види та обмеження у використанні.
60. Значення фондової біржі для розвитку економіки держави.

6.6 Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу - досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 120 год., лекції – 22 год., практичні заняття – 20 год., модульний контроль – 6 год., самостійна робота – 42 год, семестровий контроль – екзамен.

Модулі (кількість балів)	Змістовий модуль I (88 балів)			Змістовий модуль II (71 балів)		Змістовий модуль III (77 балів)		
Назва модуля	Теоретико-організаційні основи функціонування фінансового ринку			Особливості функціонування фінансового ринку		Форми функціонування фінансового ринку		
Теми лекцій	Фінансовий ринок: сутність, функції та роль в економіці	Регулювання фінансового ринку	Інфраструктура фінансового ринку. Фінансові посередники	Ризик та ціна капіталу	Фондовий ринок	Ринок похідних цінних паперів	Грошовий ринок і ринок банківських позичок	Фондова біржа та біржові операції
Теми практичних занять	Фінансовий ринок: сутність, функції та роль в економіці	Регулювання фінансового ринку	Інфраструктура фінансового ринку. Фінансові посередники	Ризик та ціна капіталу	Фондовий ринок	Ринок похідних цінних паперів	Грошовий ринок і ринок банківських позичок	Фондова біржа та біржові операції
Самостійна робота	15 балів			10 балів		15 балів		
Поточний контроль	МК 1 – 25 балів			МК 2 – 25 балів		МК 3 – 25 балів		
Загалом	236, коефіцієнт переведення у 60-бальну шкалу – 3,93							
Підсумковий контроль	Екзамен – 40 балів							

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова)

1. Фінансовий ринок : навч. посіб. / Н. В. Трусова та ін. ; Тавр. держ. агротехнол. ун-т ім. Дмитра Моторного. Мелітополь : Вид. будинок ММД, 2021. 235 с.
2. Рамський А.Ю., Жукова Ю.М., Обушний С.М. Ринок цінних паперів у питаннях та відповідях : навч. посіб. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 228 с.
3. Слав'юк Н. Р., Глущенко С. В. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. К. : НаУКМА, 2022. 206 с.
4. Фінансовий ринок : підручник: у 2 т. / Коваленко Ю.М., Ковернінська Ю.В., Онишко С.В., Кужелєв М.О. та ін.; кер. авт.. кол. і наук. ред. Ю.М. Коваленко. Ірпінь: Університет ДФС України, 2018. 830 с.
5. Фінансовий ринок : навч. посіб. / за ред. д-ра екон. наук, проф. Б. І. Пшика; Держ. ВНЗ "Ун-т банк. справи". Львів : Галич- Прес, 2019. 538 с.

Додаткова

1. Баранова В. В. Фінансовий ринок у забезпеченні економічної безпеки національного господарства : монографія. Запоріжжя : Класичний приватний університет, 2019. 255 с.
2. Кравченко А. С. Функціонування фінансового ринку України в умовах цифровізації суспільства: теорія, методологія та практика : монографія. Київ : ДВНЗ "УБС", 2020. 344 с. :
3. Крупка І. М. Теоретико-методологічні засади та особливості функціонування фінансового ринку України : монографія. Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 823 с.
4. Нечипоренко А.В. Діяльність банківських установ на фінансовому ринку України. *Економічний вісник університету*. 2023. №58. С. 46–53.
5. Ринок цінних паперів : навч. посіб. / В. М. Шелудько, В. В. Вірченко ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ : Київський університет, 2020. 191 с.
6. Стеценко Б. С. Інституційна фінансова інфраструктура: глобальні імперативи та українські реалії : монографія. Київ : КНЕУ, 2019. 247 с.
7. Naan J., Schoenmaker D., Wierds P. Financial Markets and Institutions: A European Perspective. 4th ed. Cambridge University Press, 2020. 518 p.
8. Saunders A., Cornett M., Erhemjamts O. Financial Markets and Institutions. 8th ed. McGraw Hill, 2021. 832 p.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk>
3. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/>

9. Додаткові ресурси

1. Електронний навчальний курс «Фінансовий ринок»: <https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=17972>